

Dosarul nr.5r-7048/2023
4-23169199-12-5r-28112023

H O T Ă R Ă R E
În numele Legii

28 iunie 2024
mun.Chișinău
Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)
În componența:
Președintelui de ședință, judecător Angela Catană
Grefier Nicolae Leuca

Cu participarea: agentului constatator din cadrul Autorității Naționale de Integritate a R.Moldova, Ana Croitor

În lipsa: petentului Pîrliei Ghenadie, a apărătorului Georgeta Lupea

Examinând în ședință publică contestația depusă de către Pîrliei Ghenadie, împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr.ANI010***** din 31 octombrie 2023, întocmit de către Autoritatea Națională de Integritate a R.Moldova, în baza art.330² alin.(2) din Codul contravențional, precum și a deciziei de sancționare contravențională, instanța de judecată,

C O N S T A T Ă :

1. La data de 31 octombrie 2023, agentul constatator din cadrul Autorității Naționale de Integritate a R.Moldova, Ana Croitor, a încheiat procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr.ANI010*****, prin care Pîrliei Ghenadie a fost sancționat cu amendă în mărime de 60 (*șaizeci*) unități convenționale, ceea ce constituie 1500 (*una mie cinci sute*) lei, în baza art.330² alin.(2) din Codul contravențional, fiind reținut în sarcina acestuia că, în perioada de timp 01.04.2023-26.10.2023 a săvârșit fapta contravențională prin încălcarea regulilor de declarare a averii și intereselor personale, manifestată prin nedepunerea declarației de avere și interese personale pentru anul 2022 de către subiectul declarării- dl.Ghenadie Pîrliei, *****.
2. La rândul său, Ghenadie Pîrliei, în dezacord cu decizia agentului constatator, la data de 15 noiembrie 2023, a depus o contestație împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr.ANI010***** din 31 octombrie 2023, întocmit de către Autoritatea Națională de Integritate a R.Moldova, în baza art.330² alin.(2) din Codul contravențional, precum și a deciziei de sancționare contravențională.
3. În motivarea contestației, petentul a indicat în esență că, potrivit părții descriptive a Deciziei asupra cauzei contravenționale s-a constatat precum că au fost încălcate regulile de declarare a averii și intereselor personale, manifestată prin nedepunerea declarației de avere și interese personale pentru anul 2022 de către subiectul

declarații- dl.Ghenadie Pîrlui, *****. Califică, procesul-verbal cu privire la contravenție din 31.10.2023, întocmit cu erori grave atât materiale cât și procesuale, motiv pentru care urmează a fi anulat. Relevă că, activează în funcția de *****. Remarcă că, în cadrul sistemului organelor *****, funcția anterioară deținută fiind de ***** pentru un mandat de cinci ani. În perioada de activitate, în calitate de subiect al declarației averii și intereselor personale a respectat prevederile art.6 și art.7 din Legea nr.133/2016, fiind perfectate și depuse anual, până la data de 31 martie, declarațiile privind averea și interesele personale. Cu referință la fapta contravențională imputată privind nedepunerea declarației menționate pentru anul 2022 comunică că, la data de 29 martie 2023, în intervalul orelor 09 - 11, a accesat pagina web oficială a Autorității Naționale de Integritate, la compartimentul - *Depune declarația*, fiind inițiat procesul de completare a declarației respective. În acest sens, deoarece datele care urmau a fi introduse în declarația pentru anul 2022 nu au suferit careva modificări esențiale comparativ cu cele din declarația depusă în anul 2021, a preluat informația respectivă din această declarație, fiind operate consemnări privind unele sume bănești. Remarcă că, pe parcursul procesului de introducere a informațiilor au apărut careva deficiențe (*exemplu - nu se putea accesa compartimentul semnază declarația pe motivul unor date neindicate în unele compartimente*). După mai multe tentative, cu suportul colegilor au fost remediate dificultățile de ordin tehnic privind completarea tuturor fișierelor din declarație, după care, a accesat compartimentul - *semnază declarația* și efectuat operațiunile necesare în vederea definitivării procesului de depunere a declarației. Informația respectivă este stocată în sistemul informațional și confirmă faptul dat. Menționează că, odată cu accesarea compartimentului - *semnază declarația*, sistemul electronic a generat varianta finală a declarației, pe care a verificat-o privind corectitudinea datelor din ea și lipsa altor cărorva altor erori. După finalizarea procedurii de întocmire a declarației, sistemul informațional respectiv nu a indicat careva erori sau alți indici privind neexpedierea declarației. În acest sens, agentul constatator nu a prezentat nici o probă precum că, nu a depus declarația de avere și interese personale la ANI, ori aspectul tehnic urma a fi verificat de ultimul. Din considerentele expuse, a fost convins de faptul că obligația de depunere a declarației este executată și a închis sistemul informațional respectiv, fapt care poate fi confirmat și de către colegi, care la fel simultan perfectau declarațiile lor personale. La fel, și în perioadele anilor precedenți consulta colegii în acest sens, deoarece avea dificultăți la perfectarea declarației. Accentuează și afirmă asupra faptului că, de către subsemnat au fost întreprinse toate acțiunile necesare în acest sens, fiind ferm încrezut despre depunerea declarației în termen, ori, însăși lipsa diferenței dintre bunurile indicate în declarațiile din anul 2022 și anul 2021 relevă acest fapt. La acest compartiment, suplimentar menționează că, prioritar la perfectarea declarației pune accentul pe veridicitatea datelor indicate, respectiv, a fost ferm încrezut că nu a comis careva erori la acest subiect, deoarece anterior,

conform procesului - verbal nr.468/02 *cu privire la verificarea declarațiilor de avere și interese personale din 11 octombrie 2022*, Autoritatea Națională de Integritate a constatat lipsa aparenței unei diferențe substanțiale între veniturile obținute, cheltuielile realizate și averea dobândită de către declarantul subsemnat. Referitor la faptul neprimirii confirmării de la Autoritatea Națională de Integritate privind recepționarea declarației respective, relevă că, ANI nu remite astfel de confirmări, acest fapt fiind constatat în coraport cu alți funcționari publici. Ulterior, fiind încrezut că a depus declarația semnată electronic la ANI, nu a accesat compartimentul *-portalul declarațiilor*, de pe pagina web oficială a Autorității Naționale de Integritate. La necesitate consulta varianta declarației păstrată în computerul de la birou, în care sunt păstrate declarațiile începând cu anul 2012, inclusiv și varianta anului 2022. Afirmă cu certitudine că nu a acționat cu intenție directă sau indirectă în scopul neexecutării obligației de depunere a declarației de avere și interese personale pentru anul 2022, iar faptul executării acțiunilor de către subsemnat în sensul prelucrării datelor cu scopul perfectării declarației, poate fi confirmat de către administratorul sistemului informațional respectiv. Un alt aspect, în susținerea nevinovăției subsemnatului derivă din concluziile doctrinare expuse în literatura de specialitate potrivit căroră, componenta contravenției (*obiectul, latura obiectivă, subiectul, latura subiectivă*) reprezintă baza juridică pentru calificarea faptei antisociale concrete, încadrarea ei în condițiile articolului (*părții lui*) concret din Codul contravențional. Latura subiectivă ca element al conținutului constitutiv al contravenției se referă la atitudinea psihică al contravenientului față de fapta săvârșită și urmările ei. Elementul principal al laturii subiective este vinovăția cu formele ei. Ca element al laturii subiective, prin voința de a săvârși contravenția se înțelege că făptuitorul din inițiativa sa proprie și neconstrâns de nimeni a trecut la comiterea ei. Vinovăția este un semn principal al laturii subiective, care se manifestă în atitudinea psihică a făptuitorului față de fapta prejudiciabilă săvârșită și urmările acesteia. Fără vinovăție nu există componenta contravenției, deci lipsește temeiul juridic pentru aplicarea pedepsei contravenționale. Totodată, în unele cazuri forma vinovăției este indicată direct în titlul normei materiale sau în dispoziție. Spre exemplu, încălcarea regulilor de declarare a averii și intereselor personale; vătămarea intenționată ușoară a integrității corporale; distrugerea sau deteriorarea intenționată a bunurilor străine; etc. în asemenea cazuri, latura subiectivă a contravenției se va manifesta numai prin intenție, vinovăția prin imprudență nu va constitui contravenție. Concluziile doctrinare privitoare la instituția vinovăției și formelor ei sînt foarte importante, ele contribuie la desfășurarea activității aplicative ale normelor dreptului contravențional, însă legalitatea constatării contravențiilor, a vinovăției autorului lor depinde, în primul rând, de respectarea strictă a prevederilor legii contravenționale, care prevede: *„Nimeni nu poate fi declarat vinovat de săvârșirea unei contravenții, nici supus sancțiunii contravenționale decît în conformitate cu legea contravențională.*

Persoana poate fi sancționată numai pentru contravenția în a cărei privință este dovedită vinovăția sa, cu respectarea normelor prezentului cod". Prin urmare, agentul constatator nu a administrat careva alte probe suficiente și verosimile întru susținerea actului de sancționare, astfel învinuirea înaintată petiționarului este bazată doar pe presupuneri, or, sarcina probei îi revine agentului constatator. La fel, în susținerea contestației se va suplini cele menționate *supra* cu faptul că simpla constatare a agentului constatator nu este suficientă pentru instanța de judecată să stabilească vinovăția unei persoane pe numele căreia s-a întocmit un proces-verbal contravențional. Relevă că afirmațiile invocate în decizia de sancționare poartă caracter declarativ, neavând suport probatoriu de fapt, respectiv în contextul art.461 din Codul contravențional, această împrejurare face incompatibilă menținerea în vigoare a actului de sancționare. După cum reiese din conținutul art.441 alin.(1) lit.a) din Codul contravențional *procesul contravențional nu poate fi pornit, iar dacă a fost pornit nu poate fi efectuat și va fi încetat dacă nu există faptul contravenției*. Menționează că, în procesul-verbal cu privire la contravenție, este indicat incorect locul săvârșirii contravenției ca fiind - Procuratura Generală a Republicii Moldova, fără a fi reflectat adresa instituției. La fel, în procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia agentului constatator nu sunt indicate indicii de calificare a faptei pretins ilegale, or, în astfel de caz, sunt încălcate drepturile persoanei trasă la răspundere contravențională. Este greșit stabilită și indicată perioada săvârșirii contravenției (01.04.2023 - 26.10.2023), ori fapta pretins ilegală nu este o acțiune continuă, fiind consumată la 01.04.2023. De asemeni este greșit indicat locul întocmirii/încheierii procesului-verbal cu privire la contravenție și a deciziei agentului constatator, ca fiind indicat - mun.Chișinău, str.Bodoni, 26, ori o astfel de adresă nu există în mun.Chișinău. Art.461 alin.(1) din Codul contravențional prevede că, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, constată vreunul din temeiurile prevăzute la art.441 și 445, instanța încetează procesul contravențional.

4. Solicită anularea deciziei privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constatator din 31.10.2023, cu încetarea procesului contravențional.
5. În ședința de judecată, *petentul Pîrlîi Ghenadie*, privitor la care s-au întreprins măsurile necesare și de rigoare privind citarea legală pe adresa indicată de către acesta în contestație, nu s-a prezentat și nu a înștiințat instanța despre imposibilitatea de a se prezenta, mai mult că avizul de recepție s-a întors în adresa instanței cu mențiunea „nereclamat”, fapt pentru care în temeiul art.455 alin.(3) din Codul contravențional, instanța de judecată a dispus examinarea cauzei în lipsa acestuia, cu remiterea copiei de pe hotărâre. În context, instanța menționează că, Pîrlîi Ghenadie a fost cel care a inițiat procesul de judecată prin depunerea contestației împotriva procesului – verbal cu privire la contravenție seria/nr.ANI010***** și deciziei de sancționare din 31.10.2023. Prin urmare,

petentul având calitatea de participant la proces care cunoștea despre faptul desfășurării unui proces în care este vizat, era obligat de sine stătător să se intereseze de mersul procesului și etapa examinării contestației sale. Or, în conformitate cu practica CtEDO, partea, care cunoaște despre faptul desfășurării unui proces ce o vizează, este obligată de sine stătător să se intereseze de mersul procesului și examinarea cauzei în lipsa acesteia nu va constitui o încălcare a art. 6 CtEDO (hotărârile CtEDO Avramenco versus Moldova și Ponomaryov versus Ucraina). Astfel, instanța consideră că și-a îndeplinit corespunzător obligația pozitivă de a face demersuri pentru a asigura prezența părții în ședința de judecată, iar examinarea cauzei în lipsa petentului nu va constitui o limitare a dreptului la o instanță, deoarece este datorată comportamentului părții Pîrliei Ghenadie, care a renunțat la dreptul de a compărea în fața instanței de judecată.

6. În ședința de judecată, *avocatul Georgeta Lupea*, care acționează în interesele petentului Pîrliei Ghenadie, fiind înștiințată legal despre data, locul și ora examinării cauzei, nu s-a prezentat, astfel instanța de judecată a dispus examinarea cauzei în lipsa apărătorului, cu remiterea copiei de pe hotărâre.
7. În cadrul ședinței de judecată, *agentul constator Ana Croitor*, a solicitat respingerea contestației, ca fiind neîntemeiată, totodată a prezentat spre cunoștință copia procesului-verbal nr.***** cu privire la verificarea declarațiilor de avere și interesele personale din 15.12.2023, prin care s-a constatat nedeplinirea în termen a declarației de avere și interesele personale anuală pentru anul 2022, de către dl Ghenadie Pîrliei, *****. Lipsa aparenței existenței unei diferențe substanțiale între veniturile obținute și cheltuielile realizate, pe de o parte, și averea dobândită pe de altă parte, de către subiectul declarării dl Ghenadie Pîrliei, ***** și membrii familiei sale. Lipsa aparenței de încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor.
8. *Audiind poziția agentului constator, examinând probele administrate întru dovedirea celor invocate și raportându-le, per ansamblu, la prevederile legale ce guvernează speța, instanța de judecată consideră necesar de a admite contestația, reieșind din următoarele considerente.*
9. Cu întâietate, instanța de judecată stabilește că, contestația petentului Pîrliei Ghenadie, este depusă în termen de 15 zile de la data emiterii deciziei de sancționare, iar în asemenea împrejurări prevederile art.448 alin.(1) din Codul contravențional, fiind respectate pe deplin.
10. În conformitate cu art.8 alin.(2) din Codul contravențional, este supusă răspunderii contravenționale numai persoana care a săvârșit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravențională.
11. Potrivit art.440 alin.(1) din Codul contravențional, constatarea faptei contravenționale presupune o activitate a agentului constator de colectare și de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de

trimitere a dosarului, după caz, către funcționarul abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, către instanța de judecată sau către un alt organ spre soluționare.

12. În conformitate cu art.442 alin.(1) din Codul contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită și se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de către agentul constatator pe baza constatărilor personale și a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.
13. În cadrul examinării prezentei cauze contravenționale s-a stabilit cu certitudine că, Pîrliei Ghenadie a fost recunoscut vinovat în comiterea contravenției prevăzute de art.330² alin.(2) Cod contravențional, care sancționează fapta de *Nedepunerea declarației de avere și interese personale de către persoana obligată să o depună*, fiind reținut în sarcina acestuia că, în perioada de timp 01.04.2023-26.10.2023 a săvârșit fapta contravențională prin încălcarea regulilor de declarare a averii și intereselor personale, manifestată prin nedepunerea declarației de avere și interese personale pentru anul 2022 de către subiectul declarării- dl.Ghenadie Pîrliei, *****, ignorând astfel prevederile art.3 alin.(1) lit.a), art.5 alin.(1), alin.(2), alin.(4), art.6 alin.(1), art.7 alin.(1) și alin.(2) din Legea nr.133/2016.
14. În lumina Convenției Europene a Drepturilor Omului, faptele contravenționale pot intra în domeniul penal, în sensul autonom european. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice materiei penale în privința dreptului la un proces echitabil, între care și prezumția de nevinovăție prevăzută de §2 al art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.
15. În speță, potrivit materialelor cauzei și anume informației extrase din baza de date E-integritate, declarația de avere și interesele personale a fost completată de către Pîrliei Ghenadie la data de 29.03.2023, însă aceasta nu s-a plasat.
16. Instanța de judecată reține că, latura subiectivă a contravenției nominalizate, se exprimă prin *intenție directă*, întrucât făptuitorul trebuie să depună declarația de avere și interesele personale și să prevadă consecințele neefectuării acțiunii date.
17. Scopul contravenției prevăzute la art.330² alin.(2) din Codul contravențional, îl constituie împiedicarea activității de constatare imediată și completă a averii și intereselor personale ale persoanei supuse declarării.
18. Astfel, în urma probelor prezentate, în acest segment, instanța de judecată atestă că în acțiunile lui Ghenadie Pîrliei, nu persistă elementul contravențional, deoarece acestea au fost săvârșite fără vinovăție, intenția fiind un element constitutiv al vinovăției, or Pîrliei Ghenadie, a depus declarația respectivă în termen, aceasta însă nu a fost plasată.
19. Ținând cont de faptul că în temeiul art.458 alin.(1) lit.a) Cod contravențional, examinând cauza contravențională, instanța de judecată este obligată să determine caracterul veridic al contravenției imputate, or în lipsa căroră probe pertinente,

utile și concludente în vederea demonstrării celor invocate, instanța nu a constatat în acțiunile lui Pîrlîi Ghenadie elementele constitutive ale componenței de contravenție.

20. În acțiunile lui Pîrlîi Ghenadie, lipsește unul din elementele constitutive ale contravenției - *intenția directă*, circumstanță ce duce de drept la lipsa faptului contravenției în acțiunile acestuia.
21. Potrivit art.441 alin.(1) din Codul contravențional, procesul contravențional pornit încetează, dacă nu există fapta contravențională.
22. În conformitate cu art.461 din Codul contravențional, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute în articolele 441 și 445, instanța încetează procesul contravențional.
23. În virtutea raționamentelor expuse în prezenta hotărâre, instanța apreciază că, potrivit dispozițiilor legale menționate și în baza materialului probator cercetat, contestația este întemeiată și, în consecință, trebuie admisă, cu anularea procesului-verbal cu privire la contravenție și a deciziei de sancționare întocmite în privința cet.Pîrlîi Ghenadie.
24. În baza celor prezentate și având în vedere prevederile articolelor 441, 448 și 462-463 din Codul contravențional, instanța de judecată –

H O T Ă R Ă Ș T E:

Se admite contestația depusă de către petentul Pîrlîi Ghenadie și se dispune anularea procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr.ANI010*****, precum și a deciziei de sancționare din 31 octombrie 2023, prin care Pîrlîi Ghenadie a fost sancționat pentru comiterea contravenției prevăzute de art.330² alin.(2) din Codul contravențional, cu încetarea procesului contravențional, dată fiind inexistența faptei contravenționale.

Hotărârea poate fi atacată cu recurs, în termen de 15 zile, la Curtea de Apel Chișinău, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (*sediul Buiucani*).

Președintele ședinței,
Judecător

Angela Catană

